

การศึกษาของราชอาณาจักรโมร็อกโก

ระบบการศึกษาในโมร็อกโกประกอบด้วยระดับก่อนวัยเรียน ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา การศึกษาในโรงเรียนอยู่ภายใต้การดูแลของกระทรวงศึกษาธิการและกระจายอำนาจไปยังระดับ ภูมิภาคค่อนข้างมาก การศึกษาระดับอุดมศึกษาอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงการอุดมศึกษาและการฝึกอบรม ผู้บริหาร

การศึกษาในโมร็อกโกเป็นภาคบังคับจนถึงอายุ 13 ปี รัฐบาลโมร็อกโกได้ดำเนินการทบทวนนโยบายหลายประการเพื่อปรับปรุงคุณภาพและการเข้าถึงการศึกษา และโดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อจัดการกับปัญหาการไม่รู้หนังสือที่มีมาอย่างต่อเนื่อง โดยได้รับการสนับสนุนจากองค์กรผู้บริจาคระหว่างประเทศหลายแห่ง เช่น USAID, UNICEF และธนาคารโลก

ประวัติความเป็นมาของการศึกษาในโมร็อกโก

นโยบายการศึกษาของโมร็อกโก ในปี พ.ศ. 2506 เด็กโมร็อกโกทุกคนที่มีอายุระหว่าง 6 ถึง 13 ปี ต้องได้รับการศึกษาภาคบังคับ ในช่วงเวลานี้ทุกวิชาในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 2 ใช้ภาษาอาหรับในการเรียนการสอน ในขณะที่ภาษาที่ใช้ในการเรียนการสอนคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาเป็นภาษาฝรั่งเศส ต่อมาในปี พ.ศ. 2513 เพื่อตอบสนองความต้องการที่เพิ่มขึ้นสำหรับการศึกษาระดับมัธยมศึกษา โมร็อกโกได้นำครูที่พูดภาษาฝรั่งเศสจากประเทศต่าง ๆ เช่น ฝรั่งเศส โรมานี และบัลแกเรีย เข้าไปสอนวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ และครูชาวอาหรับเพื่อสอนด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศึกษา อย่างไรก็ตาม ภาษาฝรั่งเศสยังคงเป็นภาษาที่ใช้ในการเรียนการสอนสำหรับวิชาวิทยาศาสตร์ในโรงเรียนมัธยมศึกษาด้านเทคนิคและวิชาชีพ สถาบันเทคนิค และมหาวิทยาลัย

รัฐบาลได้ดำเนินการปฏิรูปเพื่อปรับปรุงการเข้าถึงการศึกษาและลดความแตกต่างในระดับภูมิภาคในการจัดการศึกษา สมเด็จพระราชาธิบดีมุฮัมมัดที่ 6 แห่งโมร็อกโก ทรงมีพระบรมราชโองการฯ ให้ช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2542-2552 เป็น "ทศวรรษการศึกษา" ในช่วงเวลานี้ ความคิดริเริ่มในการปฏิรูปของรัฐบาลมุ่งเน้นไปที่ 5 หัวข้อหลักที่มีบทบาทสำคัญในการสร้างความรู้เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจ ประเด็นสำคัญคือ การศึกษา ธรรมภิบาล การพัฒนาภาคเอกชน การเข้าถึงการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ โดยธนาคารโลกและองค์กรพหุภาคีอื่น ๆ ได้ช่วยเหลือโมร็อกโกในการปรับปรุงระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน

(ข้อมูลเพิ่มเติมจากเว็บไซต์สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงราบัต : โมร็อกโกมีภาษาราชการ 2 ภาษา ได้แก่ ภาษาอาหรับ และภาษาทามาซิก (Tamazight) โดยมีภาษาอาหรับท้องถิ่น หรือดารีจา (Darija) เป็นภาษาพูดที่ใช้อย่างกว้างขวาง ส่วนภาษาฝรั่งเศสเป็นภาษาต่างประเทศซึ่งถือเป็นภาษาที่สองของชาวโมร็อกโกซึ่งสามารถใช้ในการติดต่อธุรกิจและหน่วยงานราชการได้ นอกจากนี้ ยังมีการใช้ภาษาสเปนเป็นภาษาพูดอย่างกว้างขวางในพื้นที่ภาคเหนือของประเทศ)

เป้าหมายของการศึกษาของโมร็อกโก

การศึกษาก่อนวัยเรียนและประถมศึกษาจะมุ่งบรรลุวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เด็กชาวโมร็อกโกทุกคนต้องได้รับการศึกษาตั้งแต่อายุน้อย ต้องได้รับโอกาสที่เท่าเทียมกัน ประสบความสำเร็จในชีวิตในโรงเรียนและชีวิตการทำงาน โดยรัฐจัดให้มีสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอนและให้คำแนะนำที่กระตุ้นทุกคนเพื่อส่งเสริมด้านต่าง ๆ ได้แก่
 - การพัฒนาศักยภาพอย่างเต็มที่
 - การตระหนักในคุณค่าทางศาสนา จริยธรรม พลเมือง และความเป็นมนุษย์ที่จำเป็นในการเป็นพลเมืองที่ภูมิใจในเอกลักษณ์ มรดก และประวัติศาสตร์ของชาติ
 - มีความรู้และทักษะในการทำความเข้าใจและการสื่อสารภาษาอาหรับ รวมทั้งสนับสนุนภาษาท้องถิ่นและภาษาถิ่นหากจำเป็น
 - การสื่อสารในการทำงานโดยใช้ภาษาแม่และภาษาต่างประเทศ
 - การเข้าถึงความรู้พื้นฐานและความสามารถในการพัฒนาความเป็นอิสระของผู้เรียน
 - เรียนรู้แนวคิดและวิธีการในการสะท้อนถึงการสื่อสาร การกระทำ และการปรับตัวให้เป็นประโยชน์และมีประสิทธิผล สามารถพัฒนาและเรียนรู้ตลอดชีวิตได้อย่างสมบูรณ์และเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของประเทศ และระดับโลก
 - เรียนรู้ทักษะทางเทคนิคพื้นฐานวิชาชีพ กีฬาและศิลปะที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับสภาพแวดล้อมทางสังคมและเศรษฐกิจของโรงเรียน

อ้างอิง : <https://www.men.gov.ma/Fr/Pages/enseignement-presco-prim.aspx>

(เว็บไซต์กระทรวงศึกษาธิการโมร็อกโก)

โครงสร้างของระบบการศึกษา

การศึกษาในโมร็อกโกประกอบด้วยระดับก่อนวัยเรียน ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา ความพยายามของรัฐบาลในการขยายการบริการด้านการศึกษาได้นำไปสู่การเข้าถึงการศึกษาที่เพิ่มขึ้นในทุกระดับ การศึกษาของโมร็อกโกมีระยะเวลาในการศึกษาระดับประถมศึกษา 6 ปี มัธยมศึกษาตอนต้น 3 ปี มัธยมศึกษาตอนปลาย 3 ปี และการศึกษาระดับอุดมศึกษา

ระบบการศึกษาอยู่ภายใต้การควบคุมของกระทรวงศึกษาธิการ (MNE) และกระทรวงการอุดมศึกษาและการฝึกอบรมผู้บริหาร กระทรวงศึกษาธิการได้กระจายอำนาจไปยังระดับภูมิภาค ซึ่งเริ่มในปี พ.ศ. 2542 เมื่อ 72 จังหวัดถูกรวมเข้าเป็น 16 หน่วยการปกครองส่วนภูมิภาค จากนั้นการบริการด้านการศึกษาจึงอยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของระดับภูมิภาค การกระจายอำนาจนี้ทำให้แผนการศึกษามีความสอดคล้องกับความต้องการของพื้นที่ และบริหารงบประมาณโดยท้องถิ่น แต่ละภูมิภาคมีสถาบันการศึกษาและการฝึกอบรมประจำภูมิภาค

และผู้อำนวยการระดับภูมิภาคซึ่งเป็นผู้อาวุโสถึงผู้แทนระดับจังหวัดภายในภูมิภาค สถานศึกษาระดับภูมิภาค รับผิดชอบในการพัฒนาร้อยละ 30 ของหลักสูตรเพื่อให้สอดคล้องกับท้องถิ่น ระดับกลางของ MNE บริหารงาน ในสัดส่วนร้อยละ 70 นอกจากนี้ มีคณะผู้แทนซึ่งทำหน้าที่ให้บริการด้านการศึกษาในแต่ละภูมิภาคด้วย

การศึกษาก่อนวัยเรียน

ตามกฎบัตรแห่งชาติ การศึกษาก่อนระดับประถมศึกษาไม่อยู่ในภาคบังคับ และเปิดสอนสำหรับเด็กทุกคน ที่มีอายุต่ำกว่า 6 ปี ระดับก่อนวัยเรียนเปิดให้เรียนสำหรับเด็กอายุ 4 - 6 ปี โดยมีโรงเรียนก่อนระดับประถมศึกษา 2 ประเภทในโมร็อกโก คือ

- โรงเรียนอนุบาล
- โรงเรียนสอนภาษาอัลกุรอาน

โรงเรียนอนุบาลเป็นโรงเรียนเอกชนที่ให้การศึกษาในเมืองเป็นหลัก โรงเรียนอัลกุรอานเตรียมความพร้อมให้กับเด็กในการศึกษาระดับประถมศึกษาโดยช่วยให้เด็กพัฒนาทักษะการอ่านออกเขียนได้และสอนวิชา คณิตศาสตร์ขั้นพื้นฐาน โรงเรียนอัลกุรอานมีความสำคัญในการส่งเสริมเรื่องการรู้หนังสือสำหรับเด็กชาวโมร็อกโก

ระดับประถมศึกษา

การศึกษาระดับประถมศึกษามีระยะเวลา 6 ปี สำหรับเด็กอายุ 6-12 ปี นักเรียนต้องผ่าน Certificat d'etudes primaires จึงจะมีสิทธิ์เข้าเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

ในส่วนแรกของหลักสูตรในโรงเรียนประถมศึกษาใช้เวลา 2 ปี มีวัตถุประสงค์หลักในการรวมและเพิ่มพูน การเรียนรู้ของเด็กก่อนวัยเรียน เพื่อให้เด็กชาวโมร็อกโกทุกคนที่มีอายุ 8 ปี มีพื้นฐานการศึกษาและได้รับการ ขัดเกลาทางสังคม เป็นการเตรียมความพร้อมให้เด็กได้รับโอกาสที่เท่าเทียมกันในการเรียนรู้สำหรับการศึกษา ในระดับต่อไป โดยมีเป้าหมายในการส่งเสริมทักษะการเขียนและการพูดภาษาอาหรับ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการ ใช้ภาษาต่างประเทศ เป็นต้น

ในส่วนที่สองของหลักสูตรของโรงเรียนประถม ซึ่งใช้เวลา 4 ปี มีวัตถุประสงค์หลัก คือการพัฒนาทักษะ ขั้นสูงและการพัฒนาขีดความสามารถของเด็ก เช่น เรียนรู้วิชาเกี่ยวกับศาสนา พลเมือง และจริยธรรม การพัฒนาทักษะความเข้าใจ และการสื่อสารในภาษาอาหรับที่จำเป็น เรียนการอ่าน เขียน และพูด ภาษาต่างประเทศภาษาแรก เรียนรู้การจำแนกประเภท การนับเลข การคำนวณ เรียนรู้เทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร และการสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ทันสมัย ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับภาษาต่างประเทศ เป็นต้น

ระดับมัธยมศึกษา

การศึกษาระดับมัธยมศึกษา ใช้เวลาในการศึกษา 6 ปี แบ่งออกเป็น 2 ช่วง ช่วงละ 3 ปี ได้แก่

- การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
- การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

นักเรียนอายุระหว่าง 12 ถึง 15 ปี เข้าเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 3 ปี หากนักเรียนสอบผ่าน จะได้รับรองการสอบของวิทยาลัย (BEC)

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

เมื่อได้รับใบรับรองการสอบของวิทยาลัย (BEC) แล้ว นักเรียนจะมีทางเลือกในการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 3 ปี ที่สถานศึกษาต่าง ๆ

การศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายในช่วง 3 ปี แบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ

- หลักสูตรสามัญ 1 ปี
- หลักสูตรวิชาชีพ 2 ปี พร้อมตัวเลือก 2 กลุ่มวิชา

การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีการเรียนการสอนทั้งภาษาอาหรับและภาษาอังกฤษ โดยนักเรียนต้องเรียนภาษาอังกฤษเป็นเวลาสามปี ตลอดหลักสูตรระดับมัธยมปลาย ภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศส อาหรับ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ เคมี ฟิสิกส์ และชีววิทยา เป็นหลักสูตรบังคับขึ้นอยู่กับสาขาวิชาที่เรียน นอกจากนี้ เพื่อให้สำเร็จการศึกษา นักศึกษาต้องทำข้อสอบ Baccalaureate การทดสอบการรับเข้าเรียนระดับปริญญาตรีตามมาตรฐาน

ระดับอุดมศึกษา

การศึกษาระดับอุดมศึกษาถือเป็นหนึ่งในยุทธศาสตร์สำคัญที่โมร็อกโกมุ่งเน้นให้บรรลุความมั่นคงทางการเมือง ความเจริญทางเศรษฐกิจ และการฟื้นฟูศิลปวิทยาการทางวัฒนธรรม การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาอยู่ในความรับผิดชอบและดำเนินการโดยกระทรวงการอุดมศึกษา

ในระบบมหาวิทยาลัยของโมร็อกโกแต่เดิมระดับปริญญาตรีใช้เวลา 3 ปี และเปลี่ยนเป็นโครงสร้าง 4 ปี ในปี พ.ศ. 2565 ชั้นเรียนของมหาวิทยาลัยสอนเป็นภาษาอาหรับและภาษาฝรั่งเศส โดยมีการเพิ่มวิชาภาษาอังกฤษ ในปี พ.ศ. 2565 ตามการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งนักเรียนต้องใช้เวลาเพิ่มเติมในการเรียนภาษาอังกฤษ

ความร่วมมือด้านการศึกษาระหว่างราชอาณาจักรไทยและราชอาณาจักรโมร็อกโก

1. การลงนามในบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการศึกษาและการวิจัย ไทย - โมร็อกโก รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (พลเอก สุรเชษฐ์ ชัยวงศ์) และรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ แห่งชาติ โมร็อกโก (HE. Mr. Mohammed Gherass) ได้ลงนามในบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการศึกษาและการวิจัย ไทย - โมร็อกโก เมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม พ.ศ. 2561 ณ กระทรวงศึกษาธิการแห่งชาติ โมร็อกโก ซึ่งบันทึกความเข้าใจ ฉบับนี้เกิดขึ้นจากการผลักดันของรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (พลเอก สุรเชษฐ์ ชัยวงศ์) เมื่อคราวเดินทางเยือนโมร็อกโก ในเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2560 โดยวัตถุประสงค์ของบันทึกความเข้าใจดังกล่าว เพื่อพัฒนาความร่วมมือด้านการศึกษาและการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ และความร่วมมืออื่นที่ทั้งสองฝ่ายเห็นชอบร่วมกัน และใช้เป็นกรอบการดำเนินความร่วมมือเพื่อพัฒนาการศึกษาในภาพรวมของทั้งสองประเทศ โดยมีขอบเขตความร่วมมือ ดังนี้

1. การแลกเปลี่ยนข้อสนเทศและสื่อสิ่งพิมพ์ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา รวมถึงศาสตร์ การสอนและวิธีการสอน
2. การแลกเปลี่ยนครู นักเรียน และผู้เชี่ยวชาญ
3. การแลกเปลี่ยนเจ้าหน้าที่ระดับสูง ผู้บริหาร นักวิจัย และเจ้าหน้าที่ด้านวิชาการในโครงการที่เป็น ประโยชน์ร่วมกันของผู้เข้าร่วม
4. เสริมสร้างความเข้มแข็งของการเชื่อมโยงมหาวิทยาลัย/สถาบัน ผ่านโครงการวิจัยร่วม และ กิจกรรมร่วมของนักศึกษา
5. เสริมสร้างความเข้มแข็งของการเชื่อมโยงวิทยาลัยหรือสถาบันอาชีวศึกษา ผ่านโครงการ แลกเปลี่ยน และกิจกรรมร่วมกัน
6. การให้ทุนการศึกษาของนักเรียน ขึ้นอยู่กับงบประมาณที่มีอยู่
7. การส่งเสริมความร่วมมือทวิภาคีระหว่างสถาบันอุดมศึกษาในสาขาที่เป็นผลประโยชน์ร่วมกันของ ทั้งสองประเทศ
8. การส่งเสริมการทำวิทยานิพนธ์ร่วมในระดับปริญญาเอก
9. ความร่วมมืออื่นๆ ที่ตัดสินใจร่วมกันโดยผู้เข้าร่วมในสาขาการศึกษาและการวิจัย

ทั้งนี้ ในบันทึกความเข้าใจ ได้กำหนดให้มีการจัดตั้งคณะทำงานร่วมด้านการศึกษา (Joint Working Group) ไทย - โมร็อกโก เพื่อเป็นกลไกในการหารือการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมต่างๆ รวมทั้ง ติดตามและ ทบทวนการทำงานร่วมกัน กำหนดจัดขึ้น 2 ปีต่อครั้ง โดยประเทศไทยและประเทศโมร็อกโกผลัดกันเป็นเจ้าภาพ

2. ทุนการศึกษา

2.1 ทุนการศึกษาที่นักเรียนไทยได้รับจากรัฐบาลราชอาณาจักรโมร็อกโก

รัฐบาลราชอาณาจักรโมร็อกโกได้จัดสรรทุนการศึกษาในระดับอุดมศึกษาให้แก่นักศึกษาไทยจำนวน 15 ทุน เป็นประจำทุกปี เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2537 จนถึงปัจจุบัน ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการประเทศไทยได้ดำเนินการคัดเลือก

และเสนอชื่อผู้สมัครรับทุนไปยังโมร็อกโก โดยที่ผ่านมา นักศึกษาไทยส่วนใหญ่เลือกศึกษาด้านอิสลามศึกษาหรือศาสนศึกษา เนื่องจากการสอนศาสนาอิสลามในราชอาณาจักรโมร็อกโกมีความเป็นเลิศด้านวิชาการและมีชื่อเสียง

2.2 ทุนการศึกษาจากรัฐบาลไทยที่มอบให้แก่ นักศึกษาชาวโมร็อกโก

ในปี พ.ศ. 2561 กระทรวงศึกษาธิการได้จัดสรรทุนการศึกษาระดับปริญญาโทให้แก่ นักศึกษาโมร็อกโก ที่สนใจ จำนวน 5 ทุน ประกอบด้วย 1) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ สาขาการจัดการบริการและการท่องเที่ยว (หลักสูตรนานาชาติ) จำนวน 2 ทุน 2) มหาวิทยาลัยขอนแก่น สาขาการเกษตร จำนวน 2 ทุน 3) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สาขาการจัดการระบบการเกษตร จำนวน 1 ทุน และ 4) มหาวิทยาลัยศิลปากรวิทยาเขตเพชรบุรี สาขาปศุสัตว์ จำนวน 1 ทุน

3. การเยือนสถาบันโมฮัมเหม็ดที่ 6 ผู้อำนวยการสถาบันโมฮัมเหม็ดที่ 6 (Mr. Abdeslam Lazaar) ได้ให้การต้อนรับคณะผู้แทนจากประเทศไทย โดยมีรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (พล.อ.สุรเชษฐ์ ชัยวงศ์) เป็นหัวหน้าคณะฯ ระหว่างวันที่ 11 - 14 กรกฎาคม พ.ศ. 2561 โดยมีการหารือเกี่ยวกับการฝึกอบรมอิหม่าม ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการของไทยมีความสนใจในการเรียนการสอนและมีความประสงค์ที่จะส่งอิหม่ามเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้มากขึ้น โดยผู้อำนวยการสถาบันโมฮัมเหม็ดที่ 6 ได้ให้ข้อมูลการดำเนินงานของสถาบันฯ ดังนี้

3.1 หลักสูตรการเรียนการสอนประกอบด้วย 1) วิชาที่ผู้รับการอบรมต้องเรียนร่วมกัน คืออิสลามศึกษาและมนุษยศาสตร์ 2) วิชาที่ผู้รับการอบรมแยกเรียนเป็นรายประเทศ ได้แก่ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และระบอบการปกครองของประเทศตนเอง เพื่อให้เกิดความเข้าใจและรักชาติของตนเอง และ 3) วิชาเลือกสายอาชีพ ได้แก่ ช่างไฟฟ้า ช่างคอมพิวเตอร์ และช่างตัดเสื้อ โดยใช้ภาษาอารบิกและฝรั่งเศส ในการเรียนการสอน นอกจากนี้สถาบันฯ ยังจัดให้มีการทัศนศึกษาสถานที่สำคัญทางศาสนาด้วย

3.2 นักศึกษาหญิงที่จบการศึกษาจะเป็นอาจารย์สอนหลักศาสนา หลักคำสอน และอัลกุรอานให้แก่เด็กและผู้หญิง ในโรงเรียนหรือศูนย์เยาวชน โดยที่นักศึกษาชายจะเป็นอิหม่ามประจำมัสยิด ซึ่งผู้จบการศึกษาสามารถนำสวดและสามารถให้คำตอบทางศาสนาจากคนทั่วไปได้

3.3 ระยะเวลาในการฝึกอบรม สำหรับนักศึกษาที่ยังไม่ได้เป็นผู้นำทางศาสนา ใช้เวลาอบรมประมาณ 2 - 3 ปี ส่วนอิหม่ามที่ต้องการอบรมเพิ่มความรู้ ใช้เวลา 6 เดือน อย่างไรก็ตาม ผู้เข้าอบรมจะต้องเข้าวัดระดับภาษาและอบรมภาษาอารบิกเพิ่มเติม เนื่องจากมีพื้นฐานที่ไม่เท่ากัน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ โรงเรียนอนุบาล และกีฬาแห่งชาติโมร็อกโก

Mr. Chakib Benmoussa

สมเด็จพระราชาธิบดีมุฮัมมัดที่ 6 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้ง Mr. Chakib Benmoussa เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ โรงเรียนอนุบาล และกีฬา เมื่อวันที่ 7 ตุลาคม พ.ศ. 2564

ตำแหน่งสำคัญอื่น ๆ

- ดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการพิเศษเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนา ตั้งแต่วันที่ 19 พฤศจิกายน พ.ศ. 2562
- ดำรงตำแหน่งประธานสภาเศรษฐกิจและสังคม โดยดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูตโมร็อกโกประจำฝรั่งเศสและโมนาโกตั้งแต่เดือนมีนาคม พ.ศ. 2556 และโมนาโก ตั้งแต่เดือนมีนาคม พ.ศ. 2556
- ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยระหว่างปี พ.ศ. 2549-2553
- ดำรงตำแหน่งเลขาธิการกระทรวงมหาดไทย เดือนธันวาคม พ.ศ. 2545
- ดำรงตำแหน่งสมาชิกของคณะกรรมการ CGEM คณะกรรมการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการและการฝึกอบรม และคณะกรรมการสนับสนุนมูลนิธิมุฮัมมัดที่ 5
- ดำรงตำแหน่งรองประธานโซนาสิต ระหว่างปี พ.ศ. 2541-2543
- ดำรงตำแหน่งเลขาธิการประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ระหว่างปี พ.ศ. 2538-2541
- ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการฝ่ายวางแผนและการวิจัย เมื่อปี 2532
- ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการฝ่ายถนนและการจราจรกระทรวงอุปกรณ์และการขนส่ง เมื่อปี พ.ศ. 2532-2538

อ้างอิง

<https://www.k12academics.com/education%20worldwide/education-morocco>

<https://www.men.gov.ma/Fr/Pages/enseignement-presco-prim.aspx>

<https://www.men.gov.ma/Fr/Pages/bg-Chakib-BENMOUSSA.aspx>

สืบค้นเมื่อวันที่ 20 มกราคม 2566